

Előfizetési feltételek:

Éves ár 6 ft. —
Félféves 3 ft. —
Háromhavi 1 ft. 60 kr.

Előre is lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

A lap szállítási díjára a a nyitlathoz való postaköltség különben a szerkesztőnek küldendő.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetési díja:

Öt soros hirdetés 5 kr.
Hány soros hirdetés 30 kr.
Nyitlathoz tartozó díj 30 kr.

Hirdetési díjra a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

Előre is lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

B.-Gyarmat, aug. 27.

II.

Bizonyos immár ezekből, hogy az államra magára a legnagyobb fontossággal bír a népnevelés ügye; — de ha az egyes polgárok iránti feladatait tekintjük is az államnak, — o szempontból is világosan kitűnik a népnevelésnek az államra való közvetlen fontossága. Ugyanis nyilvánvaló, hogy az állam egyesek jólétét — mint egyik főfeladatát — leginkább az által fogja előmozdítani, ha minden polgárára nézve lehetővé teszi tehetségeiket kiképezni, mi által valamely életpályán hasznosan működhetnek a létüket biztosíthatják.

Jó nevelés és kiképzetés igen sokszor anyagi vagyon hiányát pótolhatja; — a termelői erő között a viselt haladásával a szellemi erő mindinkább nagyobb és fontosabb helyet foglalnak el, hiszen a termelői erői is csak annyiban produktívek, a mennyiben azok felhasználásához a szükséges értelmi erővel bírnak. Ha tehát az állam a közműveltséget gazdagítja és az egyesek gyarapodása által magát is, — mert az állam annál gazdagabb lesz befelé a annál hatalmasabb kifelé, minél jobban kifejlesztetnek és minél nagyobb mértékben működnek benne mindazon anyagi és szellemi erő, melyek a polgároknak szunnyadoznak.

Miért sorolnánk elő több okokat; a gondolkodókat önként vezetik a felhozottak számátlan más erősebb érvekre is, melyek alapján meggyőzni kénytelen, hogy az állam van első sorban érdekelve a népoktatás emelésénél; minden más érdeklődés csak másodrendűnek tekinthető, következésképpen a községi népoktatás fölül áll a felekezetiéknél. Hogy a felekezetek, melyek eddig kizárólagos jogot tartottak a népneveléshez, minden erőlködés mellett is, mennyire nem voltak képesek megfelelni ezen jogból folyó kötelességeiknek, igazolják az iskolázás nélkül felnőtt milliók.

Ezen állapot feltüntetése szükséges azért is, hogy beigazoljuk az államnak a jogot, miszerint a szükséges iskoláról gondoskodjék; ilyeket maga is állíthasson. Ugyanis az államnak céljából kitöltő elutasíthatlan kötelessége polgárait legalább az erkölcsi és szellemi műveltség azon fokára emelni, hogy polgári jogaik és kötelességeik megértésére, felfogására képesek legyenek, mert csak azon esetben, ha ebből kötelességeit teljesíti, követelheti meg joggal polgáraitól, hogy irányítási kötelességeiket teljesítsék; tehát az államnak kötelessége kivétel nélkül minden

polgára számára lehetőséget nyújtani ezen alapműveltség megszerzésére. Ezen alapszik az államnak joga iskolákat állítani és egyszerűsített kötelessége is, melyből fogva minden egyes polgár megkívánhatja az államtól azon módot, hogy a polgári életre okvetetlen szükséges alapműveltséget megszerezhesse.

Ezen ezért az iskolafeltartatás nem függ a szülők tettségétől, sőt ezek büntetés és bírság által is kényszeríthetők gyermekeiknek iskolába küldésére, mert az államnak kötelességében áll örökös és kiskorú polgárai iskolafeltartatási jogát védelmezni, fenntartani, nehogy attól a szülők, gyámok, vagy főbevalók érdeke, közönyössége, tudatlansága, vagy rosszakarata folytán megfosztassanak.

A mit tehát az egyház vagy felekezet meg nem tehet, nem bír, t. i. hatalommal a szülőknek a gazdák birtokok útján is kényszeríteni a tanítóiskolák iskolába küldésére, ezt az állam egyenesen jogosítva van megtenni és hogy ez által a polgárok szabadságát nem korlátozza; ez azon észszerűség által igazolható, miszerint csak az iskolafeltartatási kényszer törvényes megállapításától és szigorú foganatosításától lehet reményleni a népnevelés ügyének jobbra fordulását.

Azért tartánk szükségesnek itt az iskolafeltartatási kényszer jogosságát kimutatni, mert ez is szakítás a multtal, nálunk ez is új; és valamint más országokban úgy bizonyára hazánkban is számosan fognak lenni, kik a törvény ezen kényszerítő intézkedését, mint a családi életbe jogtalanul történő beavatkozást, úgy tekintik; és egyáltalában nem akarják megérteni, miként lehessen valakinek joga az apát gyermekeinek iskolába küldésére büntetés útján is kényszeríteni; szükséges tehát mindenesetre arról is a népet felvilágosítani; ennek kebelében az iskolafeltartatási kényszer jogossága és észszerűsége felől általános meggyőződést kelteni, hogy a polgárok ez iránti kötelességeinknek teljes meggyőződésből összesen elegendő tenni.

Pozsita-Szántó, aug. 16.

Nem volna-e helyén meggondolni, hogy helyes politikával a csatatér, melyre nem vágyadunk, átengedhetjük világuralomra vágyó kultúr szomszédjainknak, és mi megengednénk őszi alkotmányunk megvételével, kik mint megannyi iskolázott ezredek megnyitnák sorait az ujczoknak, nevezetessé az szerb vagy muszának, — mert ez minden és

több közéjük fér — egyedül a ezár nem, — ezt pedig nem praesendáljuk.

Bátornak vagy értelmű nélkülinek foglászani soknál azon állítás, a gyanúsításnak könnyen alávetethetnek; — de azoknak azt felelem, hogy alig hiszem, hogy valaki honalapító akar na lenni Árpádnál, ki népevel muszákát hozott és kis népevel sláv népek közé helyezkedett a kinek megszaporodott fia mi vagyunk, *talán muszaka vezető volt ki népet a slavok közé azért ehelle, hogy velök azonosuljanak?* (talán csak azért nem fogták rája, mert akkor még subventionált lapok nem voltak); és még kevésbbé hiszem, hogy valaki alkotmányosabb akar na lenni Rákóczy Ferencznél, alkotmányunk érvényre emelőjénél ki Nagy Péter muszaka ezár által segített, és hogy nyitl azövetése nem lett, nem ő maga ki ezt sürgette, de a ezár, ki ezt megtagadta, volt az oka. — Megvagyok nyugodva ezen személyiségek soráról, mert — a gyanúsítás rájuk későn érkeznék, — és ha a nagyok utáni saját csekély személyiséget megemlítem azt csak azért teszem, mert mosolygás nélkül nem tudok gondolni azon fényes szerepre, mely reám egy nagy Slávia létre jötténél várna, ki egy sláv idiomot sem nem érték sem nem beszélek.

Lehetséges, hogy az orosz akaratunk ellenére ellenségünk lesz, — lehet, hogy az őseink ütközésnek hibáinak kivált gyászos kimenetele lesz; — de ne hiszünk ki a veszélyt önmagunkra, kik győzelem esetén sem nyerhetünk egyebet, mintha az abszurd kifejezésekben kedvünkkel találjuk: „*Egy osztrák-magyar del Sláviát!*” melyben nekünk más szerep nem jutna mint a *feloldadás!*

Ha csak ezen Sláviát a slávok maguk kívánnák, — itt van a bökkenő, és egy által minket reményre jogosítanak.

Mert hogy azok, kik hazánk hanyatló sőt végveszéllyel fenyegető anyagi és politikai viszonyai között a sürgető és energicus segítség helyett az ipar és kereskedelem előnyeire utasítanak, — melyek fölvirágozása ha nem századok de minden esetre egy század eredménye lehet — minket ha akaratlanul is nem a hatalomra de az enyészetre készítenek el, kételkedni alig lehet.

Midőn tehát egy részről dél Slávia fenyeget, más részről az északi tárja fel számunkra ölt talán legjobban volna a Kárpátokon túl Berlinben keresnünk nyugopontot és „Gottes fűgung” által feloldadni a nagy német kultúr államba?

Meglehet, hogy a politikai gyávaság és hülyeség ezen korakában

kifejlődött innitt amott az ultramontanizmus ezen faja is — valóban egyébre sem volna szükségünk, mint hogy ilyen aspirációk a reménytelenség segítségével tényezőkké alakuljanak — és megdöbbentő hasonlatossággal előttünk áll Mohácsi időszeke; — kettő egy birodalom vagyunk, mint akkor (magyar és cseh) két társulys emelkedett birodalom orosz és német veti ránk azemeit, mint akkor (Török és Német) hármán küzdenének osztrák, német, orosz mint akkor (Zápolya, Német és Török) ha az egyik megtámad és a másik pártot szerez magának, nemzeti életünk képer e kiállani egy új Mohácsi időszeke és három százados utó következményeit?

Félre gyászok! — ne kereszük a legrosszabb esetlegeséget; — vizsgáljuk inkább a kevésbbé veszedelmeket, mert különben reménytelenségbe süllyedve, megfedkezhetnénk a látók parancsára:

„Te még oh boni ebrea állj,
Remélni tenni hó,
Mig a bonbol, kit belked fagg
Van egy darabka hó”

Tekintsük azon politikát, melyet működőnek mondanak, és melyet osztráknak nevezek, bár kijelentem, hogy sem az osztrák népet sem bár kit nem akarok gyanúsítani, hanem mint eshetőséget eszményileg tárgyalom.

Ha az Osztrák politika az, mely 5-ik Károly és 1-6 Ferdinandtól fogva addig működött, úgy viza kell borzadni ettől az utódoknak, ha azon urbe tekintenek, mely V. Károly és Ferdinand világuralma és az utódok jelenlegi hatalom állása között tártog, tudnia minden tényezőjének, hogy ez az utolsó tétel, melyet a politika játszót asztalára dobna, — tudnia kell, hogy vezetni való mince több semmi! mondanék ki bár e az „*va banque!*” a chance-ök a banktáró előnyére állanak!

Ezen politikával nincs semmi közünk, — ez a bukás politikája, melyet uralkodó családunk bármely tagjáról feltételezni nincs jogunk, a rossztanácsokra és fondorlatok között a zavarosban halálunkra elmondhatjuk, hogy voltak és lesznek mindig, ezámokra van törvény is ítélet.

Azt nem mondhatja senki hogy az alszabadság, az önkormányzat hiánya, és ezek által az absolutizmus hosi közlekedésünk bar mely vasaklap műve volna; mert alig van e nemzetben, ki mellét nem verhetné mondván: „*Et quorum pars magna fui.*”

Ha északra tekintünk, ne feledjük, hogy nem a hírlapok kancsuká ezár muszakai élnek közelünkben,

hanem egy hiterjedésben terjeszkedő, politikailag haladó és hitér és nemzetiségért lelkesülő és lelkesítő néppel van dolgunk, mely 48 óta nem nyomorgatott, hanem gyarapodott, — melynél a földterhemen-tetés minden rázkódtatás nélkül ke-rezettel vitetett, — melynél (a régibb kormányzó tagokban, melyek a saját-ságos Oroszországot képezik) megyei önkormányzataikban mindegyik rend-képviselteték, és ezek megyéik hatásköré-ben nem állanak alább a mieink-nél (új rendezés szerint), — hogy ná-luk általában esküdtzések itélnek és részben szabadabb alakra vannak fektetve mint a mi saját esküdtz-ségeink, mert ott a vádlott ha jól em-lékszem valamennyi bíróját félrevet-heti, — nekik már vannak békébi-ráik, a mivel minket még csak mint nagy áldásnak kocsogtatnak.

És a mi a legfőbb, becslve van a nép, mert való jeleznek nekik, mi-dőn mondják:

„Ez haladás a csár akaratjából, ez csarizmus” — mig nálunk, kik alkotmányosság dolgában századok-al előre jártunk *mindent adják, mi-dőn ráköltséssel való elhaladásra kényszerítenek és honbeldogtunk csarizmust adva, mondják: „Ez haladás a szabadság!”*

Ha kell küzdenünk ezen néppel, nem mint a vakok más uszításából tegyük, hogy százados harcztérnek szolgáljon országunk zászmányul, — hanem tegyük ha szükség kényszerü-ségből, előre készülvén oly harcra, hol a temetkezés felett egy nemzet verben áll — készüljünk, ha szükség-harcolni létünkért, de ne bántunk ne sértünk mást; hogy általános és egyértelmű legyen minden szomszódunk határainkon túl, és minden nem-zetség határainon belül, hogy egy-hangúlag méltánnyal, és becsüléssel mondják: „Ne bántd a magyart!”

Dobjunk megvetőleg felre mind oly játékokat, melyeket álatyák kezünkbe nyomni akarnak, hogy gyerekeként azokkal elfoglalva észre ne vegyünk, midőn a szülők a hon határain túl kirándulásra készülnek.

Nézünk és vizsgáljuk az esemé-nyeket azon nyugodt komolysággal, mely egy nemzetet századokig magát kormányozta, megillet, — és melyől az elhamarkodás és szenvedélyesség a politikában távol van.

Készüljünk küzdelmekre, midőn magunkat erősítjük, mondjuk ki, hogy harc nélkül magunkat saját országunkból kibecslülni és kizszoquál-ni nem engedjük, — mondjuk ki nyíltan, hogy önkormányzatunk meg-szemmisítettség, megyéinknek a csarizmus elvei szerint rendezettségét nem akar-juk, — mert itt az ideje, midőn aka-ratunk a mérlegben nyom és nem ignorálhatik — nem csak azért, mert akarunk, — hanem mert országunk, közbírodalmunk Dinastiánk java így kívánja, — és nem akarunk részeseülni oly boldogságokban, melyeket az államok a leigazítottak számára fenntartanak, kiknek jalkiáltásaira a vízsz-hang sem nyöghet egyéb feleletet mint: „Vao victis.”*)

Luka Gusztáv.

*) Az analogia szép szavak kapcsán meggyőztet minket az újabb jellegűl berak: tartózkodni azokat mindenképpen el kell látni; de jótudatunk csak nem tagadhatja — legelőbb tájékozódni szempontokból nem. Kérjük azokat egyes véleményekben, melyek némelyekben nézetekkel nem találhatók, — s így sajátjuk, hogy terjedelmük miatt nem egy folyóban, hanem meg-századokba adhatók ki.

Levelezés.

N. Oroszi 1876. aug. 19.

Tekintetes Szerkesztő úr! F. hó 18-án a rétsági szolgabírói hivatalhoz egy véleményt nyújtottam által — a községekben tartatni szokott táncz és egyéb mulatságoknál gyakran előforduló kihágásoknak korlátozása tekintetéből — pártolás végett, melyet közleni kívánok szerkesztő urral is, reményelvén miszerint az abban foglaltakat helyeselni, pártolni, és megyénk intézőinek ajánlani szíves leend.

Ugyan is megyénkben — de általán véve az egész országban — a legtöbb és legnagyobbszerező verekedések leginkább a kocsmákban tartott tánczmulatságok alkalmával „külö-nösen egyház napokon” fordulnak elő, történnek azok részint negédes-ségből, de legtöbbször szerelemfél-tésből; — mert jaj annak a fiatal em-bernek, ki egyik vagy másnak sze-retezőjét tánczra viszi, a muhatlanul megkapja a magáért kisebb nagyobb mértékben, — a hiú nő pedig (saját szememmel láttam több alkalommal) kárörömmel és mintegy megeléged-ve nézi nőstény országya módjára, hogy tánczotát, ki ötlet mulattatni és tánczra hívni merészelte, — kedvese mily szépen döngeti és üti agyba főbe, nem ritkán az agyon ütésig, másnap még hozzá dicsekszik a kis hamis, — hogy az ő Estyije mily do-rék és csokolni való ember, mert Pap Jankót és Szabó Imrét jól el bukná-tolta, — sőt talán agyba is ütötte, megjegyzendő: hogy a paraszt leány előtt ily mulatságoknál előforduló vérengzés és agyon ütés nem tartat-lik bűnnek — hanem dicsőségnak.

Ezen visszaéléseket és ferdő fo-galmakat meggátlandó következő len-ne szerény véleményem és ajánlatom: 1. so, a bírák, kik önhatalmúlag oszt-ják és adják táncz engedélyeiket a kocsmárosoknak, ezen engedély adá-soktól pénz bírásg terhe alatt lenné-nek eltiltandók, gyakorolná a tekin-tetben hatalmat a szolgabíróság kor-látlanul az illető csendbiztosoknak egyetértésével, hogy engedélyezés esetében a rendfenntartásról illető-leg a csendbiztos intézkedhessék. 2. hogy az új adókról szóló XLV. t. cz. 7. §. értelmében az engedélyek 1 frt 50 kr. bélyeggel látassanak el, — mennyi kárt szenvedett a kincs-tár az által, hogy ezen törvény 1875. évi május 18-ik óta mellőztetett, jót merek állani hogy megyénk közsé-geiben (kivéven Salgótarján) ezen törvény — nem mondom rosszakarat-ból, hanem feledékenységből — tö-kéletesen mellőzötték — így kiját-szatott: 3. hogy azon községekben, hol az engedély megadatnék, a bírák kö-teleztessenek a gazda és rakoncátban természetű legényeket „mintegy bün-tetésből polda végett” a táncz kez-de előt dobász mellett az egész falu hallatára — a mulatság szinhe-lyétől eltüntetni,*) 4. er a táncz szin-helyétől eredő tűz esetekért téte-sen-nok a mulatság adók felelőse, mi-után nem egy eset adta már elő ma-gát, hogy a béröl urak felhasználva az alkalmat — magok időzték elő

*) A kihágás előtt senki sem büntet-hető. A dobász mellett bekiesés nem meg-szerezhető. Szerk.

saját hasznokra — a tüzet: 5-ör fi-zetése a községek nagyságához mér-ton bizonyos összeg — például a kis-sebb községekben 1 a néposebben 2 frt az iskola javára a mulatság adó által, mely jövedelemtől a bíró ellen-nyugtákkal tartozóknak évenként a köz-ségi képviselő testületnek beszámolni.

Ez volna véleményem és ajánla-tom, — melyszerint erősen hiszem, ha életbe léptetnék és elfogadnat-nák: hogy fiataljaink belátva a fel-sőbbségnek irányukban jó indulatát és jó akaratát, rövidesen a rendnek és csendnek nem csak tisztelői, de pártolói is lennének, — ha osztja és helyesnek tartja szerkesztő úr véle-ményemet és ajánlatomat? Kérem le-veletem becses lapjában közölni. — Lehetséges hogy kártársaim is fel-szólalandnak, ebbeli nézetemet és vé-lelményemet pártolandók, sőt újabb és jobb eszmékkel azt szaporítandók.

Díószeghy Tádó,
csendbiztos.

Szegedről.

I.

Az országos dalárünnepély már a múlté és a napokig izgalomban tartott lélek most már csöndben elmélkedhetik a derék al-földi városban lefolyt egyszerű események-ről.

Nemcsak a művészet ünnepelt ott; s az a hang, mely az égbe szállt a dicső-séget kért a magasban, magyar ziverek hazá-sa érzelméből fakadt, s a kiválólag nem-zeti ünnepi szellemében visszhangra talált.

A „losonczyi dalegyet” a verseny-zők közé lépett, élén szeretett karnagy Kovács Emil zenetanárral. Harmónizaban indulunk el; köztünk több pártolót, az egyet-tervényen előke Kovács Sándor úrral. Utazásunk érdekes, változatos volt, s a ró-bogó vasut csúttörőkön (17 évi) 1 órákor ért rendeltetési helyére, Szegedre. Előttünk volt tehát a vendégszerető város ünnepi díszben. A szegedi dalárda, a már előbb megérkezett dalegyetiek zászlókkal, a vá-rosi hatóság, rendező bizottmány, egyes ki-tűnősek a beláthatlan néptömeg fogadta az érkezőket.

Mindenfelé mosoly, öröm, lelkesedés; virág a kezben, virág az arczokon, a tegyük hozzá, szép arczokon; mert Szeged lelkes bölgyei szöb és elevenebb koszorúval nem várhattak, mint a melyet magunk előtt lát-tunk. — És megindult a menet. A dalár-dák rendben sorakozva zászlóik alá zene-szóval vonultak be; két oldalt a közön-ség sorfalat képezett; s telők, házak erké-lyek, ablakok nemzeti színűnk büszke szé-peségtől ékesen pompáztak. A városbáz téren a főpolgármester beszéddel üdvözölt, mire az esztergomi dalárda előke válaszolt rö-viden és szépen.

Következett az elszállásolás, s minden-ki saját kedves énjével elfoglalva sietett fedél alá jutni. S ez természetes. A hősz-reknek volt; talán a nap is forróbban sütött reánk, — annyi igaz, hogy az ég jó kedvét egész ottlétünk alatt egy felbő sem zavarta meg. Az isten is örült e nemzeti öszerejvételnek, ez öszerejtárs ünnepély-nek.

Az első estén „ismerkedtünk”. Hol betesz ember találkozik, hogy másnap újra „ismerkedjék”. Hoztam haza magammal egy csomó névjegyet; azoknak a története a kiírtatott pohár; emléke: a nyomtatott név. Gazdáját kevének ismerem, s meg-nyagok győződve, hogy saját becses szemé-lyem sem számíthat perbeli megbízásokra azért a kártya után melyre, a mindent felhaladó emberi ész egy muló perc alatt rányomta a nevem. Hanem azért a mulatság folyt kedvvel, kedélyesen. Hoz, dal, és ze-ne e bárom faktor nem hagyta aludni a negyediket sem, a magyar asztalról sohasem hiányozható posztolást. S folyt valamint nemes versenyzéssel; s mikor elbucszunk

a viszonlatásig, az asztalok megdőltek, s szigány letette a vonót, s a fák is „jó éjt” bolintottak felénk, — a jó elöltött napnak azon barátságos érzetével történik pibénk, mely az élvezet eseményeken még sokáig gyönyörködhet, almunkba szűvődik, s edes-várazolja azt a vendég szerető hajlék fe-berre vett ágáru.

II.

Másnap reggeli, zeneosz és eljénivalgás elbucsz föl más nap s ablakon átszűrődő nap-sugár nyájasan hív a szabadba. S te si-etesz látni, hallani és tapasztalni.

Az eujhe alföldi, mintha közönsé-s s te kéjtel szíved magadba, nem tudsz be-telni vele. Még a port is lenyeled, (pedig van ám bőven) mert hát az édes magyar alföldnek a pora. A kanyarulatnál, a mielőltre haladsz, elődbe tűnik a vár viharó-zette ódon falával, a mint komoly mulatósá-gal a Tiszára tekint, melynek szöke hajó-lágyau mormolja „isten hozott”. Te ott állsz mozdulatlanul; de lelked, az viszesztál a multba s hajdani nagyságunk emlékei-nél időz. Hunyadi János, a hős Kapistvári, igazságos Mátyás itt jártak ezen téren, itt kérték és kaptak erőt a magyar név har-czi dicsőségének önfeláldozó szolgálatába-lahad alatt megdöbben a föld; te megre-dül; az eltemetett ősek porai fölött ál-lasz...

És átvonul az eseményeken, és meg-állapodol egy képnél, mely tavaszal örök-telt hozott tenyegelve magával; a mindent elpusztító, megsemmisítő, kárleltetlen vá-ár. Ennek is voltak hősei, hőstettei, s a romboló elem fölött győzött az öszerejtárs emberi erő. Kit illet a dicsőség? Senki... Mincs annak neve! De látod a meg-nem zavart munka romoklásait, s te fel-mered az ész és szív daladát.

A „dalszarnok” impozáns épülete is em-mekok közé tartozik, mely felé sietesz, mert 9-kor kezdődik az öszerejtárs közösen el-adandó darabokból. A dalárók lassan gy-lekeoznek; s mikor az ének az öreg Erke-vezelőre alatt megkezdődik, észrevehető a dal hatásában a tartózkodás. Ilya ma van a verseny napja, s a versenyzők készülnek az erős, a döntő csatára. Még nem tudni ki-lez a győztes? s a kiváncsiság növekszik a dalárók egymás arczából betűznek, s a vezérő karmesterek lázas izgalomban van-nak. Az ebéd sem esik jól; a paprikás hal-sör, bor, eltérvesztik hatásunkat; nagy ellé-ségek a mester a ki kér, könyörög, s a párolgó ételek helyébe égis szálló é-csőséget igér. A fák jól viselik maguk. Ránzós arczal de sima torokkal állnak mint egy test és lélek s a fővárepől a gyors szárnnyal meghehoza az estét; a dal-versenyének fényes csillagát!

III.

Harmadfelezer embert képes befogadni a nagyszerű saalkotmány; s nem marad hely üresen, ezek betöltetlenül. Felzáró-l függöny, kitor az egotverő tapos, s az öszerejtárs mely csöndben énekel az elől re-senyző dalárda. S ez így megy tovább. Ki-veleztünk mi losonczyiak. Hogyan énekel-19 tagból álló egyet? Már az egész szág tudja: a második díj lett az öre, tim-bet versenyző közül. E helyen csak a há-tárol akarok megemlékezni, melyet a mi ifjú egylettünk elért. Es az valóban fensé-gesnek mondható. Hatszor hívták ki be-nünket s a szűnni nem akaró éljének minden érvelésnél hangosabban bizonyította, hogy a versenyzők közt, elsőkül tekinth-jük magunkat. S ha az első díjat egy m-többséggel Kolozvár vitte el, gazdag-kárpólt azon tudat, hogy itt, nem csupán művészi tekintetek voltak a bírálók irán-yadók Kolozvár Erdély fővárosa, Ko-lozvár két év előtt az ország dalárünnepé-nyes házigazdája volt. Itt van megfejt a dolog, ami művészeti szempontból nem helyeseltető ugyan, de mi azért nem haragszunk Kolozvárra; tudta ő, tudta az egész város, hogy a valódi ork-csi győzelem amienk. S ezt Bartay Ern az ország dalárünnepét megelőző, a társ-gyűlésen is kifejezte, a midőn egy lelke beszédében a losonczyi dalárda s annak karmesterét, Kovács Emil urat mint kit s kerben az országirásrés méltón megillet.

A többi dalárda is szépen működött s emelték az ünnep díszét. Győztes

Folytatás a mellékletben.

lelték még a 3. 4. 6. és 7-ik dijakra az ungvári holdmezőrárbelyi, nagyváradi, bonyhádi és zombori dalárdák. Dáni Ferencz főispán osztotta ki a díjakat a jeleselők eljenzései közt.

Igy, és így eredménytel ment végbe a dalverseny, melynek ránk vonatkozó sikere, azt hiszem a b-gyarmati közönséget is testvéreileg érdekli.

IV.

A Szegeden lefolyt Unepélyoségek váltakozva követték egymást. Dugonics szobrának a leleplezése, az iparkiallítás megnyitása, az azt követő díszelőadás, a Dalcarnoban fővárosi vendégművészekről előadott díszhangverseny, az utolsó díszelőadás, a népkertben megtartott bál, s végül a nagy összedaladás, — mindmégannyi magaslati fénypontjai Szeged egy heti történetének. Minden sikerült; mindenki ott volt a maga helyén; s az élvezet, igazán nemcsak élveztet volt.

Szeged kitölt magyarátt. S a közmondásossá lett ősi magyar vendégszeretet a legértelmesebben nyert kifejezést a vendégek szíves fogadtatásában. — S mindnyájan, távozók halálán fogunk megemlékezni azon városról, melynek szíves meghívása lehetővé tette, hogy a hazafiság nemzeti büszkeségünk kedvelő drága gyöngyül feltűzött az a tény, mely a tudomány, művészet és szeretet egybulvadásában tündöklő, s a magyar név dicsőségét messze sugározza.

Zárókérdés csak néhány sort az elismérésnek azon férfira, ki tevékenységével, buzgalomával a akadályt nem ismerő erélyével oktatta dalgyűléseinket s biztositotta számunkra a diadalt.

E férfiú Kovács Emil zenataár; kit a gondviselés a hazai zene és dalművészet dicsőségére tartson meg nekünk.

Hajnik Béla.

Korytniczai levelek.

II

A korytniczai ásvány gyógyvizek, — minőségileg nem igen különböznek egymástól, a már említett „Pravira“ méhéből erednek és ennek nyugati lejtőjének egyik oldalán közel egymáshoz jönnek napvilágra; számszerint hat.

1. Béla (Albrecht) forrás, a park közepén, savanykészenyész vízzel. A gyógyvendégek által legelőször és legtöbb használt víz.

2. Zsófia forrás: savanyú csipős s izre legerősebb, ez a palacsokokban szétküldésre

használt „Korytniczai“: a kúra alatt feltráva iszák a befalforrást, szitnyú.

3. Ferencz József forrás, víze savanyú sanyar, téntás utóízű.

4. Ilka forrás, az előbbihez hasonló de gyengébb és kevésbé használt vízzel.

5. Garibaldi forrás, a fordóház mögött védőfalból csappon ki, víze kellemes savanyú.

6. A „Senectus“ előtti szombékos réten lévő fedetlen és keretetlen „névtelen“ forrás.

Ezen kívül az édesvízi „János“ és „István“ források a gyógymodot elősegítő eszközökül használtatnak. — A víz hőmérsékő egyaránt 7 és 8° R. közt változik és a fokot állítógaz től derekán is megtartja. Friciben merítve mind a hat forrásnál tiszta, átlátszó, színtelen; izre nézve savanyú, erősen csipős, kissé sókészenyész vagy tiszta izú.

Dr. Szontagh Mihálynak, a bécsi kardi tudori collegiuma által valamint a bécsi cs. k. földtani intézet meghagyásából véghez vitt vegyeloméze alapján hozott tudósítása szerint a vízben oldott alkáltsók a következők: szénasav mint főalkatrész, kénsav, klorid, kóvasav, més, magnézium, vasélecs, nátron, humus extract.

A korytniczai gyógyforrások a földes keserűs savanyú vizekhez tartoznak, melyekben a szénasavas és kénsavas mérsélt és a keserűs a jellegző, uralkodó alkatrész. Az ilyenű savanyúvizok Dr. Török J. szerint rendkívül ritkák, úgy hogy a korytniczaiak párja gyanánt Recoaro forrásai mutatatlak fel, melyek Lombardiában a tiroli havasok lejtőjén fakadnak a földből.

A fennvezetett gyógyforrások részint mint ivógyógyvizek belsőleg, részint pedig külsőleg mint fürdők használtatnak; a két ideyezőn kívül Korytniczán a savó is figyelemreméltó szerepet játszik, amennyiben ez magányosan vagy az ásványvízzel vegyítve vétetik. —

A korytniczai gyógyvizek élettani hatásait illetőleg, azon körállapotok, melyek Dr. Szontagh javallatai szerint a víz ivását és a fürdőt vételt szükségessé teszik körülbelül a következők: gyomor és bélizmok rogyosága, epekövek és hurutos sárgaság, alhasi poza és aranyeres állapotok, a májbetegségek több alakja, lépédegánat közvény, hufgyfővény, görvényes mirigyizmadnyok sápkór, vérszegénység, hószámszavar, elkövesedés s. a.

Mit hogy a gyógyviz és fürdők használatával és okzerű kezelésével többnyire

a beteg vagy gyengékedőnek alkati és egyéni sajátosságai figyelembe vevődök, mindig szükség van a fordóforras tanácsát kikérni.

Az idezett gyógyvizekből — s mint egy előmozdítva azok hasznát, hozzájárul azon tagadhatatlan tény, melynek fogva a gyengékedő a házi valamint foglalkozási gondok és érdekek köréből kiszabadulva, a természetesen művelt szórakozási helyeken ritkán, de — és égályi becseset bíró szabad természetben majdnem mindig viszonyeri a kedély feszültségét és testi gyűnylást. Mindkettőre nézve pedig csatlakoztatlan befolyással van Korytnicza, klimatikai tulajdonságai fogva is: ahol a hegyes vidék tetemes mennyiségű elonytartalmu tiszta, üde levegőjével, a boja növényzei, a tölverő fák gyantás kipárolgásának jótékony hatása egybekötve a kútelcségerző folytonos testmozgással csak igen ritka esetben téveszték el a jó eredményt.

A hideg gyógymod ez ivadon kísérletképe kezdettől meg, és ha egészen vége igen kezdilegeseen mondható bár, a külsőféle procedurák használatán mégis vagy 41 emmentek végig aránylag jó sikerrel a jövő évre azonban a célra egész új helyiség készült a remélhetőleg az ebbeli igényeknek is képes lesz a gyógyhely tökéletesen megfelelni.

Hogy a kúra sikeres eredményű legyen, igen természetes, miszerint annak megfelelő életmód és rend azaz szoros kapcsolatban van; mindemellett étkezési diéta tekintetében — kivéve a tisztán gyógyellenes ételeket aminő p. mindennemű gyümölcs, fekete kávé a más izgató és az ásványvízzel össze nem férő dolgok elvételét — a fűdővendég nincs valami szűk korlátok közt szorítva. Főtenyező azonban a korai felkelés és a lehetőséggel folytonos — bár nem erőltető mozgás, járkálás, nyugvas vagy lepihenés itt annyit tesz, mint előkészítés újabb mázskálásokra.

(Folytatjuk.)

Irodalmi szemle.

(Folytatjuk.)

Ez az év a verseknek szentje. Már régen, nagyon régen nem jelent meg annyi verskötet („virágfüzér“, „felbők és csillagok“) azt. ezimen megjelent zöngemények) mint ez idén. A tavasz az ibolyák mellett ezekkel is kedveskedett. Természetes, volt vársári zaj, reclame is elég. A piaci bódék kiáltói, charlatánjai versenyeztek a nagyhangúságban, a bérlet dicsérgetők, az s

leis „széptevők“ nem hiányoztak, kik egyenként csak a leveit a maguk zengő dalcsinálók. Státistikai kimutatás szerint Debreczenben és másutt pár ezer ember akadott olyan, ki magán mind versírással foglalkozniak jegyezze be.

Hogy is mondja Göthe: „Jung und alt, gross und klein, Schreieklieben Geilichter; Niemand will ein Schuster sein, Jedermann ein Dichter.“

Arany János pedig a „rossz verset“ minden fele nyavalyák mellett a half egyik esztendő gyanánt említi. A gőg azonban, mely a költeménz-hadat sújtja, sem akar annyit jelenteni, mint a peit — kelts „olla podrida“ tartamból semmit sem lehetne lezárni. Tagadhatlan, hogy az újabb poétai hajlás, bár még csakmunkából áll, talán egy fényesebb, szebb jövőre enged kértethetetlen. Nyitna nemcsak magvala a elhatáro; a poezia új, tisztább világa jár, élnek. Az új költeménz-Schopenhauer filarman és a materializmus eszméikkel termetkenyitli a talajt és mindenütt átellenzik egy általános közös elv, a humanizmus, vallása egyszerűsödött világunkat egy pályafutó korszak, mely már a borzálson pirul. A speculáció hiánya mindig összefügg a költészet hanyatlásával. Így a jelen század első fele, noha nagy, csodás szellemeknek nem volt hiány, mégis miként nyugdult; e helyetti nyugalom gátlalkodás, öngyöny, blaziz, léha kedvelések voltak sok helyen. Utánuk egy lényeg következik az epigonok korszaka, mely még ma sincs egészen betöltve.

Egy darab abból az újabb világírásban mozgó költeménzből a mi új nemzedékünk“ ezeknek a még mindig „reményteljes“ dalnokoknak a versprodakciója. Főltat érdekes mikrokosmos. Érdekes p. o. tudnunk, hogy egy rövid decenniumban mint az utóbbi, még némi emelkedés is figyelhetünk meg. És legalább azt látok Benedekről — Reviczky és Korodáig.

Benedek Aladár még posványos, tisztaslan költő, inkább átmenetet képező irányban mozog. — Öntönjenezés, majd hangyanyalványolt, blaziz szellem, hajlam a szerlemlere teszik poezia jellemét. Emellett elhangyallotta a formát, pongyola, technikájában hiányos. Endrődy Sándor tökélet meglegitbbet bünciből, az utolsó kivéve. Nagy tehetőség; bábjós, hatalmas nyelv és phantazir birokában, és ezmei minemének. Biztarr gondolatok és érzelmek, beismarim és szenvedés karakterizálják. Az ősszel

TÁRCZA.

Négy évszázak

GÖTHE UTÁN

fordítva Csalmóczy Átal

II.

NYÁR.

38.

Éltes gyümölcsöket ad a férfiak; ab de mi ritkán. Olyan tődek, mint a szép piros alma, ezek.

39.

Légyen irányotok a munkásság, s élet; azonban Nyerjen a Múza, s Ámor játszani, szinte, időt.

40.

Rajta, tanítsatok! e hivatás szép, s tisztelt érte! Ámde a kényszer nem tűri a Múza, soha.

41.

Kelad, ó Múza, niként Promothens, életre az embert; S mint Amor, oly sebesen, kintba, gyönyörbe moritad.

42.

Természet műve mind ami van; Jupiternek egeből Száll a sugar, melytől él vagy alél e világ.

43.

Légy komoly és gyöngéd mindenha barátom; a német Fajban szép e vonás, annyi hibát köztől.

44.

Falra ha dobta, legott megkapja a gyermek a labdát. Szébb, ha barát-kézéből rúppen az újra fel.

45.

Törj oda, hogy képezz egy egészet, s ez ha lehetlen, Mint kisegítő rész oszd az egésze magad.

46.

Szép, ha magadtól jó a találmány; ámde a másé Szinte tiéd, mihelyest értoi, becsúlni tudod.

47.

Amin az ifjú herül, amin éled a férfi nőtől éz, Jó gyermek legyen ez sorosd az életen át

48.

Ifjával agg örömet társul, és aggai az ifja, Ámde hasonló közt legerivesebb a kapocs.

49.

A jelések képét tartad becsben! mint a világló Csillagok osztrák szét a magas úrben, ezek.

Göthe lyrai költeményei.

Ford. SZÁSZ KÁROLY.

(Budapest 1875. A magyar. tud. ak.)

Molière és Shakespeare több művének, a „Niebelung ének“, s három kötetnyi angol, francia, német, olasz oros és dék költő, kiváltképe Béranger, V. Hugo, Moore, Hood, Poe, Gray és Longfellow fordította lepett elő a kötettel: Göthe verses műveinek egy részével. Benn van a könyvben: Göthe 83 dalból 75, a 24 társas énekből (dalból) 11, „Wilhelm Meisterből“ mind a 7 dal, a 34 balladából 28, a 31 görög epigrammból („Antiker Form sich nähernd“) 19, a 20 rómaiból 15, a 104 velencei epigrammból 77, a Bakis jóslataiból — 32 — van 13, a „Négy évszak“ 107 distichonjából 61, a 64 vegyes költeményből 39, a „Művészet“ 23 számából 9, 9 parabola, 32 rimes epigramma, s a „Gott und Welt csoport egy része. Van még a könyvben 37 közmondás, 115 reia, a „Chinai évszakokból“ 9, a „westliche Divanból“ 38 darab. Mellőrvék: a 17 sonett,

a „Bolygó zsidó“, „Scjtelmek“, „Bans Sachs“, „Deutscher Parnass“, „Ilmenau“, „Nieding halálára“, „Szennvedély trilogiája“, „Politika“, „Sprüche in Reimen“, „Liber Sapientiae“, és több. Véve a kötetet illetve meg kell említeni, hogy a kötetet a „Herman und Dorothea“ s Hegedűsét, „Reincke Fushmal“ s „Eckstein“, a nagyobb művekkel Kis János, Kazimierz Petencs, Balgigeti Bajza Jend és Nagy István, továbbá a kisebb dolgozások fordított eredmények (kik között Csalmóczy, Márki Sándor, Szász Béla, Szemere Miklós, Papp Endre, Greguss August, Gyulay Pál, Szabados János és Lévai József) — elmondhatjuk, hogy Göthécsaknem teljesén birjuk. A Szász Károly kötetbe bevezetével, jegyzetekkel s a megelős fordítások felcserolásával, így egyszerűsödött commentári s adva az olvasó kezebe.

Magáról a jó vasikos könyvről előre is elmondhatjuk, hogy a nagy nevű a különösen kisebb költemények állításában oly kitűnő műfordító elismert munkát nyújtott. Nyelvrühák, magyartalan helyek, hűlés értelmezés és a mi csaknem bihetetlen a főleg technikája folytán dicsegti költővel — a legmodallanabb és gyarlóbb verselés fogad képten-nyomon, mérték-hibák, mindazért a prosodista diák secundát kap professortól. Kritikán utali férczel-ménnyel van dolgnak.

Erre nézve álljon itt először is a négy évszak fordításának részletes elemzése.

szeméjűltt apró versekét, "Tücsök-dalok" neve alatt adta ki. Egy egy bangu galat, érzet szorosan fejeztek csak ki, sokszor csak egy ötlet vagy kép kedvéért írták, impromptu gyanánt, de hogy mért épen ezeket adta ki, nem értjük. Endrő szereti a regényt is, váromladékok, társér lakta tavak manóépes éjszaka, a az egész csobbanó, szakadtó világ feltámad vázlatosszójának érzetűre. A négy elem közül — egy látszik legjobban rokon-szenven a vízzel (most is a balatoni bajkák-sók vezérlő), talán ezért van benne annyiviszonyosság. Egy sorával egész panorá-mát tár elénk; minden szava kép, a betűk egy phantasmagoria mozgó alakjai. Prózija is ugyan szép, de hamar monotonná lesz.

Gáspár Imre mélyebb egyéniség, midj-nem pedáns forma érzékkel, kedélygazdag, igaz, rokon-szenven költő, annál is inkább egy patibotikus, mert szorosan kell őt mégis valamennyi költő a legbizartabb és a legpasszívabb poéta. Egy csúdosz falu magányában a maga beteg világával szembe, kora-élet szívével, csinált virágaival, ez a magyar leány megható képet nyújt.

Megtorve sem alkotódia, bizonyos me-lanehólia lelti át még a Passi-dalokat is. Hisz istent (bár régen elhagyta), társilagot, boldogságot. Ez óriási fájdalom; és ebben nagy is Gáspár. A "Válogatott költemé-nyek" legzsebb darabja. Adrienne "ezimű ciklusban vannak. — A "Volt egyszer egy falusi úr" kezdődött és az "Adrienne grófnő temetése" igazi remek. Ezzel párhuzam-szan, mely egy a bantrolé ridog fényben szimulitást női kedélyt rajzol, az "Emmy-dalai", "Ada" és "Marie" című ciklusok más-más, egészen sajátlagos szerelmet és érzelmét képviselnek. De valamennyi végig-vezet a blazirtság meze; egy életűnt dandi, aki midő halja, szívét a bákirályos szá-molyra helyezi, még akkor is érzi, hogy:

"A bű teledni jó ige,
Keringve, zengve sem feled,
Harmagya néki a zene:
Hajrá! ilyen az örölet!"

A "Marie" fele dalok a kaméliás szo-relem és költészet kifolyása. Gyönyörűek e nemben.

"Ada" a blazirtság típusa. Talán ezek a legjellemzőbb költemények a kötetben. Ezzel kivül a "Leveleim" elég eszme-dős. Nagyon szép a "Dal az ösökről".
"Hol minden álmak van regéje,
Mögöttem csak a tiszta lég...
De legzsebb, ha kiérdemlöm
E pár betűt: "Költő valék!"

A "Vesszen el az álom" címűben van a legtöbb mélység; ebben ragyogó helyek is vannak.

*) G. Károlyi, Budapest 1876.

Atyjához, emlékek tr dalai kedvesek, de a "Si fractus" . . . ban, a politikai ver-sekben s egyáltalán, ahol nagyon erős, ha-talmas akar lenni, bágyadtá és erőtlenné válik.

Selár sympataitai és passivitása meg-bénítja ilyenmő szárnyalásait. "Szent László-tala", "Pancsa táutra" humoros tartalmú költemények elmésen vannak írva.

A fűzet leghosszabb darabja az "Utolsó ember", phantáziával eleveníti meg az emberi ségnek tisztább lét felé irányuló vágyait. Nem ártana kissé őszébb vonni.

Az egészen subjectiv Gáspár mellett objectivebb irányt követ Kiss József, egy keleti hajlamútl csak félig emancipált zsidó.

Mindnyája közt a legkiforrottabb, tisztán körvonalozott egyéniség. Már régebben feltűnt "Zsidó dalai" Verseit utabban a Franklin társulat díszesen állította ki. Csudálatos zamatú költő, mintha egyetlen elégi-át írt volna meg másfél szállapon! Ez is csak darabja, megtalált töredéke egy köl-tői életbálatos történetének: elzúlt, szer-tezített akkordok a levegőben elvegyült rüngök félig őszefűzött harmóniája.

Kissől sokan el akarják vitatni az egyé-niséget, mely nélkül pedig nincsen igazi poétia, mely mint reliefben a domború kör-vonalok, a költészetben a különít, hatá-rozó jelleg. Azonban e vád könnyen vissza-vetethető, szemügyre véve a vonásokat, melyek szerzőnél ezt az elburkolt, felsimert egyéni-séget alkotják és ha a vádaskodás indokait tudjuk. Nekem ily alkotó elemek tűnnek fel: a napkeleti vér és jellem a sivar világ-nézet is némi vidorság, sőt még az utcai nyüzsgő zaj, városi élet kedvelése is (Dal-lok az utcáról), mely szintén zsidós vala-mi. Iliái: csináltság, pongyolaság (daczára annak, hogy a magyar rythmusnak új éle-tet adott) és bizonyos modorosság a bi-zarr összeállításokban.

A balladákban mester: "Simon Judit" és "Lea Eszter" maradandó becsők. Arany János óta szebbet senki nem írt.

Szabó Endre egy csak tavaly feltűnt tehetség, anákreoni világnézetű hatalmas derűvel, rokona az öreg, örök ifjú Szomo-rének. Vidor, kedélyes gyermek, bár vissza-telző nála az a mőkőző, negyelyes és elő-képét Bérengert rozslu utánzó hányarati-ség, mely néhány költeményét bélyegezi. Az istennel "Komázik" néhol pedig ke-gyetlen hőrokat érint.

Együtt kell méltatnunk Reviczkyt és Korodát, e két legifjabb s legelőre valóbb író. Ek ez új korok csáirát látszanak magukban hordani.

A többiek eleme a lyra. Subjectiv, lá-zasan alkotó, szenvedélyes lények, kiket a kor felszínére vetett és ott szüntelebl do-bák. Elölük nem fut el egy perczet, min-dent dalukba szőnek. Termékenység s láz-ból ered gyakran tehetségük elforgáso-lása is.

Reviczky Gyula olyan universal-génie-féle. — Magyar és német poéta, bölcsész, kritikus és aesthetikus, halama szerint akár vallás-alapító is lehetne, messiási missiojú ki hymnust zeng magának:

... lezállók a pokolba

És Lucifer magát elégetem;

A jókat öszegyűjtöm egy akolba,

Hallelujah! megáldva végzetem!

Reviczky a resignáció, az önmegadás és a vértanúság költője.

"Nem szeretet sugára

Bolygó epigon dalom,

De a bánat lemondás,

S bocsánat szánalom."

E mélyen jellemző sorok az "Epigon"-ban, a "Sátán" "Te Deum" s még egypár, nagy reményekre jogosítanak jövője iránt. Mint aesthetikus új elméleteket állít föl, a világirodalom jelenségeit és alakjait pedig az eddigiektől egészen eltűtő módon mutatja Schopenhauer és a materialisták tanítványa, előképei: Jézus Krisztus és Shakespeare.

Koroda Pál fiatal kora daczára birja a legtöbb objectiveitást. Kisebb lyrai ver-sein kivül első nagyobb kísérletével a "Túl-világ komédiájával" ébereztett figyelmet. Nemcs kéthőz, mely olykor áradzó da-gályba csap át, tisztult eszmekör és hajlam az ironiára — jellemzik.

A "Tulvilág komédiája" egy "Divina commédia" eu miniature akár lenni, a gény modern kifakadásával. Rhapsódia-cyk-lus sokhelyütt démoni megvilágításban, mely egy szép hymnussal végződik. Megol-dása azért gyöngy, mert a gúnyos hangon írt részletekkel merőn ellenételes magas di-csérőféllagotot kedélyűnköt nyugalom-ban ringatni nem képes; fény-özön helyett csak egyedül oszlathatna el ily eszszakát mely sugárt kapunk, s igaz bár, hogy ez fölömel, égbe visz. Krisztussal békit ki.

Krisztus az újkor vallásának, a huma-nizmusnak vagy igéje, a resignáció és a vértanúság költészetének megújított hőse, kiket keresztjét a legjobbal, ma is bárány szelídséggel cipelik. Csak hogy az a számla-mas, mely részvétünket felkeltő vonaglás, melyben őt a keresztifán szemléljük, a róla szölvő poézista is az ingekönység, vergődő fájdalom bélyegét ástitte. Innét a középkori romantika szűkölködik minden nyugalom

nélkül, spiritualistikus vágyait vajmi véna-formába szorítja, a miként ezen ascetikus kor szerzetesei testüket, egy elkínnozza azt. Azon-ban leginkább Renán és Strauss óta modern fölfogásunk szebb, fényesebb alakban látja őt, s az örökvágy, sivar lelkek ideálja, vigasza hite.

Koroda műve lyrai költemény; a költő éntje, mint egy tükörkép szikrákká töredeve. A vallás, másod sorban a költők apothéozisa. Töredékes, rendszertelen, de tobetségtől csil-logó szárnypróbálgatás.

E szük keret, csak általános képet adni kívánó szemlében elég legyen még csak egy, 19 éves korában elhunyt, fényesremé-nyű, nagyszabású tobetség. A m d r a s s y B é l á t említtük. Andrassy h u m o r i s t a. Mély, a nyomorban, lendetés között, kórágyon szenvedve és csillag, elégikus kedély. Az életet mint minden humorista, ő sem találja rosznak, megvetendőnek, ha-nem fájón nevetésgöngyök:

"Ki elvesztett palotákba,

Hol minden oly dús, fényes, tiszta,

'S nyakamba vetz egy köldös-rongyot,

Te nevetésgecsé-viszra!"

De a dicseretnek elhallgatniá, a gúnc-nak megszégyentünie kell oly öntudat előtt, minőt e torokba ösűt:

"Küzdök s midőn a munka terbét

Már alig-alig vonszolom,

Legyen babérom a verejték,

Mely végig pereg arczomom."

Véle be is zárjuk revuenket, a közön-ség legalább részben, ugys ösmert az Áb-rányi Kornél, ezen erős komikai érrel meg-áldott író, továbbá az Ábrányi Emil, kit fi-nomult izlés és csiszolt technika tündet ki, a nagybő szabású Arany László, Dóczy, Ud-vardy († 1876.), Rácz Mihály, Karlovsky Endre stb. neveit.

Költészetünk ezen újabb, mindinkább reflectív és bölcselmi irányra arról is tanu-sodik, hogy a metaphysika csak a különben is vézna tehetségeket teszi hektikusokká.

Színészlet. A lefolyt héten előadott da-rabok közül a szombati "Lear" britania ki-rálya és a keddi "Szent Iván éji álom" vonták magokra a figyelmet. A jeles darabok elő-adása Általában sikerültnek mondható. Lear tragikus alakjában S z o l o s emelkedett ki. Lear egyiko a legnehezebb szerepeknek. A keserű családias örülltet monó hangjait nem csekélység előadni akép, hogy a tévedés alakja iránt szánalom és rokonszeny kelte-sék. — Szélesnek egyben másban sikerült is; — de a hang mérték, melylyel az ec-latansabb jelenetek alkalmával élt, néha

Gyónás.

Bevez.

iria Gyurum.

(Folytatás és vége.)

Eonyiból állott bucsom a szép asszonytól, rövid, de elég sokat mondó arra, hogy belőle mindent megértsem.

Még az nap déltáján megjelent ná-lam atyád, és visszavezette a hányvetett hajót a boldogság révébe, visszatértett sér-tett, nemcs szívdé áldott menhelyére. Vét-keztem, bűnhődtem: S mint a csigáról tart-ják, hogy legdrágább kincsét, keresett győ-njét a legkínosabb fájdalomak árán termi meg: így önmagam is sok keserv, és ca-lódás, bű és gyötrellem utján szerzem meg életem sokatérő tapasztalását. Boldog az if-jú, ki midőn szennyes viszonyok által keble érzelmének tisztasága ellen vétkezett, óra-gyálra talál, ki szíve jobb részét megmenti. Legboldogabb, ha érintetlenül őrzé meg lelke zománzáit, és subasem keresett egy lére-nél szerelmet bűnök utján, mely csak mé-g-reg-virágokat terem ismeri meg nemetek ör-dögeit, hogy egész életre átkozza!"

Erőn bevégzte gyónását, s a megha-tott kis leány gyengédén szorítá keblébe: "Bocsás meg ellenségeimnek, valamint én is megbocsájtok az ellenem vétetteknek! Ugy-e bár édesem, a mult tévedését örök bűnével kívánod levelezkeni szerető szíve-men? — — —"

Oh kegyes kis gyónató, gyűdyőrteljes vezeklés, édes penitentia!

Tudvalelőleg hexameterok és pentameterok-ban vannak írva: distichonok. A distichon rendszeren görögköny nyelvet, keres eszmét kíván meg, technikájának egyik kelléke a o s s u r a (az végmótagját képező hely, az az normaszet), mely az első sorban a har-madik láb első tagján, a másodikban kö-zépsőn áll, s mindkét esetben hosszú. Álljon itt egész csoport példa a par ec-clatans versei párverséből:

7. (Göthénél 9.)

Szép tubarózsa tájkod ves vagy s teiszó a szabadság...

12. (16.)

Dixsz lehetnél k o r t e k n e k, de kikelve imigy szöls...

16. (23.)

Tér meg idő: csak a s z e m l e t e t formái, ab, érzem;...

22. (21.)

Ismered-e a k i e l é g i t e t t i szoro-lom csoda-írját... (Ez göröld csak!)*

28. (45.)

Csak üssékdj az egész re! — Ha nem bírsz lenni egésze...

38. (50.)

Mért oly ritka a s z i n l e t e s l a n g e g g y c s a l l o s...

48. (93.)

(Tessék ezt skandalizálni!) Mintha csak álom volna! — Az élet képei bűszkén...

50. (96.)

A föl-za m i a s z e l e t e k m e g e z a b j a k ö r ü l t j á t...

55. (101.)

Csinál a k a r z s z e l t d n i, de biztosan állni...

Ez egy hiszem elegendő bizonyíték arra nézre is, a mit a német így fejez ki: "ein Lump der mehr thut als was er kann".

Folytatjuk ugyancsak a négy év-szak fordításának elemzését. A különféle hibák egymásután tűnnek elő, ha sorra vesszük:

8. (10)

Látom a szép rózsát b' j á b a' hazudja...

(Itt egy szó van elől is, hátul is megcsón-kítva.)

11. (15.)

Ebből szép kis találós mese válnék ilyenformán:

Ily jó illattal bázunk be mi tölti?... Formátlan, szíve nincs... (Göthe szerint: rezeda.) Különbön itt és a meg-előző epigrammban, (10—13.), kitűnik, hogy csinál magának az akadémiás, illetőleg megszorult műfordító rövid syllabából hosszú: "r á n u n k u l u s", "r e z e d a", "a m i t m á s k ü l ö n b e n " r a n n o k u l u s" és "r e z e d a n a k" szokás rezegni.

Továbbá: nagyon érdekes a 17 (24) számában ez a találékony önszegély: "A bösz Gond hátad mögi l... s a "Nyelvrő" a Jókai nem akadémikus czéget használó regényein rágódik! Ugyan a vers, daczára rövid, kétsoros voltának, tele van mértékhibával, s már magában is bizonyos arra nézve, hogy szerzőnek a rím-telen régi klasszikus forma épen nem érősdala. Szolgálhatunk

vele: mindjárt elől az A (mint ancepse) hosszújant kévé, a mit szerző saját tankönyvében (még arra is emlékszem, hogy Szigligetire hivatkozva) ítélt el; már a második sorban r ö v i d n e k van haszná-lva. Eza sor különben így hangzik:

Amor még sok kal talakodóbb, a gonosz... Tehát a t o l a k o d o b b első szótágja is hosszú! Szépen lehet azt pattogtatni, mint a kukoriczát.

18. (25.)

A rosz hangzás netovábbja. — "Tár-sul" és "járul" egy kalap alatt, s "ahoz" a h o z helyett haszná-lva. Hogy "meggyőz-ni ehez" se valami remek muzaika, de még is kiesőség a többihez képest.

19. (26.)

Ebben az "egy izre" "egy izben" helyett. Ismétlődés a második sor prosodiája: a nyájias levelet amit a kedvesem írt. Tehát r ö v i d ott, a hol a fölfelé szökellő rhythmus megállapodik, hogy — Schillerként — szökőkút sugárként bulljon lefelé.

20. (29.)

A hexametero így végződik: ... mi r ö v i d e g y epigramm! Fordító kezében még a r ö v i d is megnyulik. A pentame-ter so rosz. Itt a legdesz csök nem r ö v i d e b b e szíve? Ad notam "babám", "czuczám", vagy mért nem a francia "mon chieu"... Göthében és "A n t i k e r F o r m s i c h n ä h e r n d."!!

(Folyt. köv.)

G Á s p á r I m r e.

ordítással fajult. A szélsőségeket kerülni kell! Gonorról Lénárdné, Regent Saághy né kitűnően képviselték. A hidegség a romlott sziv valóban ritka tehetséggel volt viaszadva. Mindenki megutálta őket. Cordelia alakja (Papp Laura) részvételtes, hangja, miként boldog éjszakán méltó gyermek volt. Saághy is többször kihívta, Edgárt pártatlan ügyességgel jázta, kivált a b. általi jelenetekben. A darab hatását csak a Hegyik, Szabók, Temesvári-k ügyetlenségei és a háttérlek otromba jelenetei rontották. Kedden a Jámory jutalmára adott „Szent Iván éjjele”-ben a szép tündéri alakok vonzóra tettek az előadást. Saághy, Lénárdné, Peterdiné, Papp Laura és Jámoriné szép jelmezeikben a annál szebb termékekkel elővarázsolták a boldog mesés korokat. E dévaj darabja Schakspere-nél ritka ügyességgel volt előadva; még Háhnél is jól járt az utolsó. Peterdiné azonban nem ártott volna valamivel több görög tűz. Nyíry hangja csiszolódik a valamivel jobban tudja szerepét — A szerelmes Heléna, (Saághy) a tündér Titánia (Lénárdné) jelenetei többször elbájoszták a közönséget. — Jámory a Zuboly lakácsot kevés kifogással képviselte, — a több jelenetben hangos kacaját csalt a közönség ajkaira. Peterdiné szép tündér király volt. A kitűnő bohózat kedves estét szerezett. Csütörtökön a „Csarobogarat” meglehetősen számú közönség előtt adták, jó sikerrel. Örömmel adjuk tudtára a t. közönségnek, hogy színtársulatunk engedve az általános ohajnak, még hat bérletet nyitott.

A b-gyarmati tűzoltó egyesület. Minden társulatunk előre valósságot részint a tagok buzgó kitartása és érdeklődő részvéte, részint a társulat élén állók ügyes vezetése, kölcsönöz. Ahol a részvét laukadni kezd, ahol a vezetők nincsenek tisztába önmagukkal, azon egyesület napról napra veszít erejében és tekintélyében. A b-gyarmati tűzoltó egyesület ma azon ponton áll, melyen városunknak nagy hasznát van hivatva betölteni. Nem csupán a tűzveszély eshetőségével történendő anyagi károk megakadályozásában, hanem a társas együttőlétből következő egyetértésben, a fiatalok erőinek consolidálásában, a testületi élet iránt való ragaszkodásban találja célját. Mind ezek oly igények, melyeket egy haladni kívánó városban nélkülözni nem szabad. Azért is mindazon mozzanatoknak, melyek az egyesület részéről észrevehető, közölni szives kötelességünknek tartjuk, de nem hallgatunk el semmit, mi e fiatal egyesület előhaladására nézve károsnak mutatkozik s annak fejlődését akadályozná. — Ilyennek tartjuk első sorban, hogy a pontoságra igen kevés figyelmet fordítanak a tiszt urak. Hogy pedig a pontoság ily egyetemen egyike a főbb dolgoknak, azt mindeuik belátja. Olyan továbbá az, hogy az alapszabályokból folyó bírságok, a mulasztásoknál nem alkalmaztatnak. — Ezeknek pedig most kell elejét venni, az egyesület fejlődéséért, mert ha gyökeret vernek, ne adja Isten, de ezek az egyesület felbomlásának tényezőivé nőhetik ki magukat.

Ezen bírságokból befolyó pénz az alapját képezhetik a társadalmi intézmény megalkotásának, melyről később bővebben fogunk írni. A tagok szaporítása céljából az az önkényes eljárás határozott el, hogy a belépő kivánók szombati napokon este 9 órakor az őrtauban megjelene, egyszerűen ki nyilatkoztassák belépési szándékukat. Ohajlandó, hogy minél többen jelenkezzenek. — Idősebb intézkedés is, hogy a választások az egyesület részéről ingyen kapnak siakat baltát és ívet. Így tehát a berubáskodás alig kerül egy két forintba, sőt még arra nézve is kivételt írték az egyesület. Van az egyesület birtokában két kisebb rendű szivattyó, mit nélkülözhet, s a helyett nagyobb szükségét látja még egy hydroforának. Figyelemztetjük a közönséget előjárásokat, hogy e szivattyókat olcsón megvehetik.

Hírek.

A b-gyarmati önkényes tűzoltó egyesület f. hó 30-án rendezendő erdei táncmulatsága már napok óta közbeszedt tárgyat képezi a legártatlanabb szonona társaságoktól kezdve felfelé a törvényesek folyosáig. Nem emlékeztünk egy részről arra, hogy valaha B-gyarmaton egy erdei táncmulatságra ily nagy közönségek tettek volna egy rendező részéről; — de más részről arra sem hogy városunk szép nemé oly unisono készült volna táncvizigalomra. A ki a felföld-podluzsányi csallós és hozatos erdei helyiséget ismeri, az rá sem ismer azon kellemet és a legkényesebb igényeket is kielégítő táncmulatságra, melyet oly kellemesé varázsol a rendezőség faradhatlan erejével. — Mint már más helyen értesítettük lapunk olvasóit, a program, tekintettel a szomszéd városokból érkező nagy számú vendégek kényelmére, — változtat szonvedett. A diszgyakorlat t. l. nem reggel 7 órakor, hanem délután 2 és 4 órakor lesz, a jövődéli polgári iskola felkén, az egyesület gyakorló házán. Az ünnepélyes kivonulás követel négy óra előtt veszi kezdetét. A menet hosszú sorát, a losonci tűzoltó egyesület zenekara nyitja meg, — közvetlen utána a helybeli egyesület sorakodik, — majd a losonci vendégek, kiknek száma meghaladja a 30-at, — azután az ipolyági és a váci társ egyesület. Miatán az egész mulatság az erdőben tartatik, és a szokásos folytatás elmarad, a sötét éjt és a kies ligetlet magára szított tűzek oszlopai s a lámpionok fogják nappallá varázsolni. A vacsora tíz óra tájban veszi kezdetét, s hogy lucullusi lesz, kezeskedik érte városunk kitűnő háziasszonyainak rég ismert gondosága. Figyelemztetjük meggyezését a közönséget, hogy a jegyek Hlavas Gyula utgyőzsertárában. (Személyi jegy 1 frt. Csallád jegy 1 frt. 50 kr.) válthatók előre.

Értesítések. A b-gyarmati állami elemi népiskolában az 1877-ik tanévre a beiratások f. augusztus 28-án kezdődnek és tartanak bezárólag szeptember 4-éig, mely napon a rendes oktatás veszi kezdetét. Évi tandíj 3 frt. beiratási díj 30 kr. Szegényekéke,

bebizonyító helybeli önkényes ingyen oktatásban részesülnek. A t. ez. vidéki szülő gyermekeik elhelyezése iránt sziveskedjenek tájékozottaság bányában az igazgatósághoz fordulni. A b-gyarmati r. k. főelemi tanodában pedig az 1877-ik tanévi szeptember 1-én veszi kezdetét, erre a beiratások augusztus 28-ától szeptember 3-ig teljesíthetnek. E tanodába felvételtelnek vallás különbözég nélkül a 6-dik évet betöltött, vagy idősebb tanulók 3 frt. évi tandíj befizetése mellett, a szegényebb tanulók azonban a tandíj elől egészen felmentetnek. — A b-gyarmati közönségi iskolában a jövő 1877-ik tanévi beiratások f. évi augusztus hó 28. 30 és 31-ik napjain délelőtti 9—12 óráig d. u. 2—4 óráig fogadják az érdeklődőket. Az 1-6 osztályba 4 elemi osztályt végzett vagy ezzel megfelelő felvételi vizsgát letett; a most megnyitandó 11 osztályba pedig bármely közép-tanoda vagy polgári iskola 1. osztályát leg-alább elégséges sikerrel végzett tanulók vétettek fel. A pótvizsgák szeptember 1-én délelőtti 9—12-ig fogadják meg a tanulókat.

Jótekonysági díszelőadás. Kézkeri és Saághy színiigazgató urak csütörtökön f. hó 31-én díszelőadást rendeznek, melynek jövedelme felét a b-gyarmati önk. tűzoltó egyesület javára ajánlották. E szép ajánlat a t. igazgató urak részéről elismerést érdemel, melyet a t. közönség tömeges megjelenése által bizonyosan le is fog róvni.

Halmay Ödön jobbnévi színész jutalomjátéka kedden f. hó 29-én lesz. A notredami toronyórbeu Quasimodo harangját fogja előadni.

Szerényi Gusztáv, a hanyakernlet közzeretben álló szuperintendense meggyekben körutazik. Augusztus 31-én Nagy-Kürtözt, szeptember 1-én pedig A-Kaztergályt látogatja meg. Nőgrád alá részében — mint halljuk — csak a jövő nyáron tartandja canonica visitációt. A főpáztort mindentűt szívesen, s az egyházak vagyonszámbázás képeket) fenyegető fogadják.

Bármes. f. hó 25-én Mohorán egy kőza Mihály nevezetű 16 éves ifjú véletlenségből a cséplőgépre tette balkezét, — mit az a közp-csúklóg leköltött. A menthetetlen kezét Dr Felsenburg Ferencz nyírs kertületi orvoskészezésen amputálta a b-gyarmati kórházban. Az ifjú az életveszélyen túl van.

Humolai Gusztáv b-gyarmati adószínt f. hó 23-án. A surányi csoport egyhangúlag kőrgyőztesé választotta.

Hézagpótló vállalat. A magyar nap-tíródalom elég gazdag nemcsak a különféle és szaknaptárakban, hanem encyklopedikus tartalmú képek naptrákban is. csak egy osztálynak nincs meg a maga évkönyve, az intelligencia azon részének, mely komolyan foglalkozik a politikával. E hézagot betölteni lesz hivatva Toldy István új vállata: „Hungaria. Politikai évkönyv és naptrá 1877-re”, mely a napokban már sajtó alá ment s október első felében meg fog jelenni. Célja a politikai ismeretek népszerű terjesztésével észekötöni: s egészben véve a közönséges naptrádalommal tartalmassabb és élvezetesebb olvasmánnyal szolgálni az értelem közönségnek.

A „Magyarország és a Nagyvilág” legújabbban megjelent 34-ik számának tartalma — Szóvege: Nyári Pál síremléke Nyáregyházán. — Gabriella. Történelmi be-

szély. (Kővecs Tóth Kálmán.) Folytatás. — Maurer János, a dunaoldári verseny-vezető győztese. — A tizenkét hónap VIII. Augusztus — Előző lapok. Utó emlékeim-ből Folytatás. — Az országos kiállítás Szegeden. (Geller Már.) — A fővárosból: Egy kővecs végig a keresztyén uton. (Alquis) — A kis grófi elbeszélés. (Baud György.) Folyt. — Kálloszék. — Bakföldi szék. — Szóvege. — Szerkesztői hírek. — Kármok: Nári Pál síremléke Nyáregyházán. — Branyi képek: Az engeleni szorban a Tisza oldalán. A titulus jégmező. — Maurer János. — A szegedi országos kiállítás színe. — Marmarosi képek: I. Bulgári. II. A vízi völgy. III. A brebi fürdő. — Előzetes lelet a lapra a kiadói vállalatban Budapeston, Ferenczkerék Albe-nacum épület. Hegydegre 2 frt. 50 kr., tél-évre 5 frt., egészére 10 frt. Ajánljuk a lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

Az „Új Idők” című hetilap 34-ik száma a következő válogatott és érdekes tartalom jelent meg: A dörgölődő, Borsosyáni Nándor. — Az é a csallagom (eredeti költemény.) Andor Emil. — Mikor vak vezet világtalant (eredeti beszély.) Almaszid — Az oceanidák éneke (Heine költeménye.) Benedek Aladár. — A lócs (Kashin elbeszélése.) A római nőkről. Sz. a. — elvezetett elegia (rajz.) Prém József. — Nem vagy te... Hadjárás (Gyula. — A bevezető papagáj.) S. B. — „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek.” — A borítékon: Hymen, sakk-talány betű rejtvény, a kiadóhivatal postája, szikrák, vegyesek. Ez elegans hetilap előzetes díja júliustól kezdve (alábbzárólistára) évenként 2 frt. 10 kr., fél évre 4 frt., egész évre 6 frt. Egész és fél éves előzetes jutalomlan is részesülnek kiadói és szerkesztői hivatala: Pest, papírvétele 23-34 sz. földszint jótára. E lap valóban magai magát ajánlja a most már (előzetes) fogva is melto az elterjedés. Szerkesztői Bevezető Aladár.

Nyit-ter.

Alapított posta hivatali közönség. Kézkeri tenni, már az előbbi de jelen új bevezető panaszok közönségben a. miként állnak a város lakosainak kibővített posta káde-mények a. m. levelek lapok stb. igen sokan nem bírták a díjakat. Minthogy ily módon a levelek káde magát főlesem tartatja, de ezáltal a szorgalom is csökken, hivatali tisztelttel felkerem a város érdemes lakosait, sziveskedjenek a levélbördönök ügyi esekély és megérdemelt alábbjegyzett felbővítés megkötözött díjak fűzött és pedig egyes levelek, levelezési lapok, nyomtatványok stb. 1 kr. ajánlott levelek értékesítésért 2 kr. s ha azok együtt kézbesítetnek 3 kr. mindennap megjelenő hírlapokért fél kr. heti lapokért egy kővecs posta áradási vetényért, melyek közvetlen a posta hivatalnál vétettek át és ott fűzettek 2 kr. és ha együtt kézbesítetnek 5 kr.

Végre értesitem a tisztelt közönséget, hogy a postáról saját emberek által kívánt levelek és lapok elhordása megemmel megd-bet, mint hogy azért jövő zárgoldó felek-nék hely nem adható, de ily helytelen ki-onias alkalmával a felek egymástól kővecs-miért számtalan panasz de levél elvezetése is fordult elő valamint az által a levélbördönök jövedelme csökken, mely eset alkal-mával jóvalvaló, biztos és alkalmas levélbördöt alkalmazni nem lehetne.

B-Gyarmati m. kir. posta hivatal.
Braustchve. János, postamester.

Felelős szerkesztő:
Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

Weisz Jónás csódtömögéhez tartozó lovak, kocsi, szekerek, gazdasági eszközök, egy nagy rakás istálló trágya, egy szeszgyár és gőzmalom szerelvényei, egy gőzkatlan, egy kovács műhely, mindenféle gépészletek, régi öntött és egyéb vasrészek, kővek, gerendafák, hordók, szélrostatk és egyéb ingóságok B-Gyarmaton Weisz Jónás házánál, — szóna, trágya, buza és köleszalma pedig Zahorán a bíró házánál árverés útján a legutóbbat ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett f. hó 29-én és a következő napokon a csódválasztmány határozata folytán eladhatnak.

Ugyanezen tömeghez tartozó másfél urbéri ház hely pedig — fél ház helyként szinte f. hó 29-én és 30-án reggel 9 órakor Weisz Jónás házánál, árverés útján a legutóbbat ígérőnek 1 évre bérbe fog adni, miről a feltételek az allított tömegbontóknak megtekinthetők.

Kelt B-Gyarmaton, 1876. évi augusztus hó 8-án.

Felsenburg Henrik,
tömegbontóknak.

Hirdetmény.

A gácsi uradalomhoz tartozó gácsfalvi határban fekvő, ugynevezett valkai, két körre hajtó vizizalom e f. évi október hó 1-től 3 egymásután következő évekre haszonbérbe adandó. — Egyébiránt ezen malom azonnali is bérbe vehető.

Ugyazintén a gácsi két körre hajtó vizizalmi, jövő 1877. évi január 1-ől napjától 3 egymásután következő évekre haszonbérbe adandó. — A haszonbéri feltételek Gácsfalván a tisztartói hivatalban megtekinthetők.

Hirdetmény.

A gróf Zichy család divinyi senioralis uradalma részéről haszonbérbe adandók 1877 évi január 1-től folyó három esztelig több évre Nógrád s Hontmegyében.

1. Divinyi határban földek, rétek, 919^{3/4} hold és Szent István napig tartó erdei legelő 450 frt.
2. Divinyi felső tagban Szerincez nevű 17 kaszás rét 50 frt.
3. Divényi Tomanyóvái pusztában 7 hold föld 3 kaszás rét 25 frt.
4. " " " 90 hold szántóföld rét 400 frt.
5. Divény városában volt mérnöki lakás 85 frt.
6. Divény-Oroszi határban Rusznik és Illboeckai föld, rét s legelő 330 frt.
7. Divény-Oroszi határban az uradalmi tagból az országút jobb oldalán felfelé a Zsarnovszky árokától a legelő felső részeig erdei nyári legelővel, inakkoltatással 500 frt.
8. Bsovai pusztán Jaszenka rét 25 hold 112 frt.
9. " " " 19^{3/4} hold föld és rét 85 frt.
10. " " Berczová dolinka 4^{3/4} hold szántóföld 34 frt.
11. " " Felső Berczova 17^{3/4} hold szántóföld 108 frt.
12. Vámosfalusi határban Lécánban Králik-féle 7^{3/4} kaszás rét 45 frt.
13. " " Dobroczy és Ruzsinszky-féle 17^{3/4} hold rét 70 frt.
14. Vámosfalusi határban Martinszky Malota-féle 8^{3/4} kaszás rét 45 frt.
15. " " Kopanszky Vrch — Lipina — Jansovinka — Valkov Járók — Barcsajka rét, szántóföld, a között fekvő parlagok, Dubrava és Lipina erdőbe való legeltetés-sel, réteket kaszálni, földeket egyedül legeltetni, 151 hold kiterjedés 300 frt.
16. Kotmanlehotai határban következő dűllők Dolina podvartu 35^{3/4} hold, Bjela Szkala 40^{3/4} hold, Kozi chrbát 35^{3/4} hold, Nad suchu dolinka 50^{3/4} hold, összesen 162 hold 460 frt.
17. Kotmanlehotai Kotlik dűllőben 7^{3/4} hold föld rét 70 frt.
18. " " Zsarnovnik dűllőben 12^{3/4} hold rét 60 frt.

19. " " Szucha Lovinka dűllőben 27^{3/4} hold rét 90 frt.
20. Lónyabányai községben privát vendéglő 240 frt.
21. Udorhívi uradalmi tag, szántóföld és erdei legelő 146 hold 110 frt.
22. Tosonézai határban uradalmi tag 120 hold föld és erdei legelő 40 frt.
23. Gergelyfalusi határban 14^{3/4} hold föld, beltelek 600 □ öl 73 frt.
24. Turicska községben privát malomért ujonnan építve 150 frt.
25. Veres községben közös koremaért 50 frt.
26. Zsélyi Sávári fűrdő hozzá tartozó épületekkel 210 frt.
27. Nagy-Kürtösi határban uradalmi tag 241^{3/4} hold szántóföld, rét és legelő 375 frt.
28. Szelezi határban uradalmi tag 196^{3/4} hold 230 frt.
29. Alsó-Dacsolami határban tagból 32 hold föld és rét 110 frt.
30. Alsó-Esztergályi határban 23^{3/4} hold föld 90 frt.
31. " " " 30 hold föld 80 frt.
32. Lesti határban privát malom hozzá tartozó föld és réttel 146 frt.
33. Nagy-Libereci határban Trnovszko dűllő zahorai határtól egész völgyig 200 frt.
34. Nagy-Libereci határban Djelecz dűllő Trnovszko völgytől egész Recskáig 220 frt.
35. Felső-Ludányi határban Poproci legelő 55 frt.
36. Pusztá-Lőrinczi vendéglő, hozzá tartozó rét és föld 728 frt.
37. Pusztá-Illesiben korema, hozzá tartozó föld rét 285 frt.
38. Alsó Pribeli malom, hozzá tartozó föld rét 80 frt.
39. Balassa-Gyarmaton Nyirjesi malom, hozzá tartozó föld rét 125 frt.
40. " " " Zöldfa vendéglő 2150 frt.
41. " " " Praefektoralis házban gyógyszerértár lakással 700 frt.
42. " " " ugyanazon házban fűszerbolt lakással 425 frt.

A bérleti szándékosok a feltételeket Zsélyben az uradalmi felügyelőségnek megtekinthetvén, bérleti ajánlataikat írásban a vonatkozó 10°, közpénzbeli bánatbérrel, vagy ennek az uradalmi pénztárnál Zsélyben történt letétteményezési igazolvánnyal együtt 1876. évi október 1-ig a m. gróf Senior ur meghatalmazottja m. gróf Zichy Nándor urhoz Székes-Fehérvárott (Lángi ház) terjesztessék be, az eredményről vagy a szerződésről való felhívással, vagy a bánatbér visszaküldésével értesíteni fognak.

Kelt Zsélyben, 1876. évi augusztus hó 9-én.

A Divényi senioralis uradalom FELÜGYELŐSÉGE.

Hirdetmény.

Nógrádmegyei Szalma- és Pusztá-Tercs községében Fekete-Büttkey Amália tulajdonában tartozó, s 300 holdat meghaladó birtok 6 évre haszonbérbe adatik. — A birtok el van látva kényelmes lakházzal, s más, jó karban lévő gazdasági épületekkel, — van 150 kila fekete ngar, az évben kihordott 100 székér friss trágyával; az első osztályú kaszálók kellő arányban állnak a többi földekkel.

A betárlási vállalkozók értekezhetnek Szalma-Tercsben, utolsó posta Szécsény.

Haszonbér.

Nógrádmegyében, Szécsény város közelében fekvő Gécz község határán 340 magyar holdat tévő (belaőség 18, kaszáló 22, szántó 200 hold, a többi erdő, legelő és szőlő), gazdasági épületekkel ellátott, kitűnő földű Korányi-féle birtok folyó évtől kezdve, előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Kovács Sándor ügyvéddel Losonczon.

Haszonbérleti hirdetés.

Közép-Palojtán, Hontmegyében, B.-Gyarmattól két órányi távolságra egy 535 holdból álló tagosított föld birtok 7 szobából álló kényelmes uri lakással, folyó évi november elsejétől számítva, 6 egymásután következő évre bérbe adatik.

A bérleti feltételek t. Milován Arkádi kereskedő urnál Balassa-Gyarmaton megtekinthetők.

30,000—40,000 frt. o. é. részletekben vagy egészben betáblázás általi kellő biztosíték mellett 12°-re kölcsön kiadandó. — Ertesítést ad

KÖVY TIVADAR
Ügyvéd B.-Gyarmaton.

Pályázat.

A szécsényi takarékpénztárnál megüresedett 400 ft. s esetleg 600 frt évi díjazással összekötött pénztárnoki állomásra f. évi november 1-től pályázat nyitvatván, a pályázni kívánók felhívatnak, miszerint kellően felszerelt folyamodványukat f. évi október 1-ig alulírt igazgatónál nyújtsák be. A feltételek ugyanott megtekinthetők.

Téraztyánszky István
igazgató.

Gazdatiszt kerestetik!

Losonczhoz egy óra távolságra fekvő mintegy 1300 holdat tévő Mucosinyi birtokom önálló kezelésére egy gazdaszatban jártas s képzett gazdatisztra jövő évi január 1-től szükségem lévén, felhívom az ajánlkozókat hogy: szakképzettségükre vonatkozó okmányait hozzám Losonczra bérmentesen f. évi október végeig legyenek szivesek elküldeni, avagy előleges értesítés után személyesen megjelenni.

Losoncz 1876. augusztus 20-án

Wohl Herman.